

Kalavesienhoito Koukun ja Paukun vesialueella vuonna 2015

Vuosi 2015 oli Koukun ja Paukun suorittaman saalisseurannan kolmas seurantavuosi. Seurantamerkintöjen määrä kasvoi hieman toisesta seurantavuodesta, ja toivottavaa olisikin että kuluvana vuotena seurantoihin saataisiin entistä parempaa aktiivisuutta. Seurannalla on erittäin tärkeä merkitys seuran vesialueen kalakantojen ylläpidossa ja kehittämisessä. Mitä tarkempi tieto meillä on kalakantojen tilasta, sitä paremmin osaamme kehittää kalakantoja kohti parempaa tulevaisuutta.

Syy tämän päivän seurantakirjanpidon rakentamiseen oli, että halusimme yksinkertaisesti rekisteröidä järvitaimenistutusten, sekä saalis- ja mittarajoitusten tuloksellisuutta tulevaisuutta varten. Ilman rekisteröityä seuranta kun on mahdotonta kehittää istutustoimintaa mitattavasti. Ilman riittävän tarkkaa seuranta meidän on mahdotonta kehittää parempaa tulevaisuutta järvitaimenelle ja sitä kautta taimenten kalastajille. Luontaisesti elinvoimaiset taimenkannat ovat ehdoton edellytys tyydyttävälle ja kestäväälle kalastukselle, kuten historia ja toisaalta nykypäivä osoittavat.

Kuluneena vuotena saalispäiväkirjaan kirjattiin yhteensä 294kpl kalastusmerkintöjä (2014, 254kpl ja 2013, 470kpl). Merkkajina saalispäiväkirjaan toimi yhteensä 42 henkilöä (2014 46 henkilöä ja 2013, 47hlöä). Vuoden aikana saatiin yhteensä 326 kpl taimenmerkintöjä (2014, 371kpl ja 2013, 423kpl) ja 363 kpl kuhamerkintöjä (2014, 335kpl ja 2013, 362kpl). Alla olevat taulukot osoittavat kyseisten lajien saalimerkintäjakaumaa taimenien ja kuhien osalta. Taimenia saatiin 1,11 kpl / kalastusmerkintä ja kuhia 1,23kpl / kalastusmerkintä. Yhteensä kaloja saatiin keskimäärin 2,34 kpl / kalastusmerkintä ja yhden kalastuskerran keskimääräinen kesto oli 2-3 tuntia.

Vuonna 2015 taimenkantojen hyväksi suoritettiin poikasistutuksia seuran toimesta n. 5000€:lla. Tästä summasta noin 3000€ käytettiin mäti- ja starttipoikas-istutuksiin ja noin 2000€ 1- ja 2-vuotiaiden poikasten istutuksiin. Lisäksi seuran vesialueelle istutettiin n. 7000€:lla velvoiteistutuksia (Startti- sekä 1- ja 2-vuotiaita järvitaimenen poikasia).

Kuluneena vuonna seuran vesialueella merkattiin n. 80 kpl järvitaimenia (päivitetty tilastointi puuttuu kirjoitushetkellä).

Taimenet:

Saalis seurannasta saatuja taimenia on vuonna 2015 hyväksytysti kirjattu yhteensä 326kpl. Kirjauksia taimenien osalta on kokonaisuudessaan enemmän, mutta osa kirjauksista on hylätty epäselvän kirjaamisen johdosta. Kaikkien saatujen taimenten keskimitta oli 45,9cm (2014, 47,2cm ja 2013, 43,6cm), mediaanin ollessa 48cm (2014, 47cm ja 2013, 44cm). Taimenista 12,9% oli rasvaevällisiä (2014, 8,6% ja 2013, 15,8%) ja 87,1% eväleikattuja (2014 91,4% ja 2013, 84,2%). Yli 60cm taimenia kirjattiin hyväksytysti 39kpl (2014 20kpl ja 2013, 11kpl), joka on prosentteissa 12,0% kaikista ilmoitetuista kaloista. Aika huikkea kehitys kolmeen vuoteen! Vaajavirralla on kuitenkin vieläkin isompi potentiaali suurille taimenille, joten toivon mukaan seura kehittää taimenten elinoloja myös tulevaisuudessa! Kaikista ilmoitetuista 41,1% oli yli 50cm (2014, 34% ja 2013, 16,8%), tässäkin kokoluokassa mukavasti kasvua. Pienemmässä kokoluokassa alle 40cm taimenia kirjattiin 27,3% (2014, 9,6% ja 2013, 24,1%). Tulevaisuuden kannalta olisi tärkeää että myös nämä pienemmät taimenet muistettaisiin kirjata saalis seurantaan, koska sitä kautta poikasitustusten tuloksia on luotettavampi ja nopeampi arvioida. Laskennallinen saalis-% taimenelle on vuoden 2014 rasvaevättömien välimitalla 60-65cm on 10,1% (2014, 1,9% ja 2013 välimitalla 50-60cm, 10,2%).

Kauden 2015 aikana kirjatut taimenet:

45,9	42	284	39	134	237	103	95	89	33	326
Keskimitta	evällinen	evätön	Yli 60	yli 50	yli 40cm	40-49	50-59	alle 40	Mahd.C&K	YHT:
48	12,9	87,1	12,0	41,1	72,7	31,6	29,1	27,3	10,1	
Mediaani	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Kauden 2014 aikana kirjatut taimenet:

47,2	32	339	20	124	336	212	104	35	7	371
Keskimitta	evällinen	evätön	Yli 60	yli 50	yli 40cm	40-49	50-59	alle 40	Mahd.C&K	YHT:
47	8,6	91,4	5,5	34,0	92,1	58,1	28,5	9,6	1,9	
Mediaani	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Vuoden 2013 aikana kirjatut taimenet:

43,6	67	356	11	71	325	253	60	102	43	423
Keskimitta	evällinen	evätön	Yli 60	yli 50	yli 40cm	40-49	50-59	alle 40	Mahd.C&K	YHT:
44	15,8	84,2	2,6	16,8	76,8	59,8	14,2	24,1	10,2	
Mediaani	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Ainut lähimenneisyyden tilastoitu kokojakaumaseuranta löytyy vuodelta 2010 olevasta katiskaseurannasta. On oletettavaa että katiskaseuranta ei täysin kuvasta kalakannan tilaa vastaavalla tavalla vapakalastukseen verrattuna. Molemmat menetelmät sulkevat käytännössä pois alle 20cm taimenet (aktiivivälineilläkin noita saadaan vain satunnaisesti ja katiskasta ne menevät läpi). Jos otetaan huomioon nämä +20cm taimenet, voidaan kokojakauman olettaa kuitenkin olevan jotakuinkin vertailukelpoiset, vaikkakaan menetelmät eivät ole vastaavat. Suurimmat havaitut erot ovat keskimitassa (2015=45,9cm / 2014=47,2cm / 2013=43,6cm / 2010=39,7), mediaanissa (48cm / 47cm / 44cm / 39cm), yli 60cm taimenissa (12,0% / 5,5% / 2,6% / ?), yli 50cm taimenissa (41,1% / 34% / 16,8% / 12,1%), yli 40cm taimenissa (72,7% / 92,1% / 76,8% / 46,7%), 50-59cm taimenissa (29,1% / 28,5% / 14,2% / 9,3%) ja alle 40cm taimenissa (27,3% / 9,6% / 24,1% / 53,3%).

Evälliset taimenet:

Rasvaevällisillä kaloilla pyritään nykypäivänä kuvaamaan istutetun ja luonnontuotannosta peräisin olevan taimenen suhdetta. Eväleikkausta ei luonnollisesti pystytä tekemään mäti-istutuksissa, joka osaltaan vääristää luonnontuotannon ja ihmisen tukitoimien suhteen mitattavuutta. Mäti-istutukset ovat lähtökohtaisesti kaikkein luonnonmukaisin istuttamiseen perustuva tukitoimi. Mäti-istutettu kala joutuu käymään oman elinkaarensa suhteen läpi lähes koko luonnonvalinnan, joka seuloa kyseisiin olosuhteisiin vahvimmat ja selviytymiskykyisimmät yksilöt aikuisiksi ja sitä kautta lisääntymiskelpoisiksi. Mäti-istukkailla on käytössään täysin samat luonnon tarjoamat dna-aakkoset käytössään. Koska mäti-istukas käy läpi lähes täydellisen luonnonvalinnan (vanhempien valinta, mädin lasku ja vapaa kuoriutuminen puuttuvat täydellisestä), on kutemaan selviytynyt aikuinen geenikannan kehittymisen kannalta lähes yhtä arvokas kuin täysin luonnontuotannosta syntynyt kala.

Seuralla on pitkä historia mäti- ja poikasistutuksista ja henkilökohtaisesti voin kiitollisena sanoa päässeeni kokemaan onnistuneiden tukitoimien tuloksista isojen, luontaisesti käyttäytyvien taimenten muodossa. Toivottava seura pystyy taas tarjoamaan vastaavia elämyksiä tulevaisuuden kalastajille ja hyvällä lykyllä jopa meille vähän vanhemmille kalastajaluille!

Kauden 2015 aikana kirjatut rasvaevälliset taimenet:

41,8	42	0	4	14	22	8	10	20	0	<u>42</u>
Keskimitt	evälline	evätön	Yli 60	yli 50	yli 40cm	40-49	50-59	alle 40	Mahd.C&K	YHT:
40	100,0	0,0	9,5	33,3	52,4	19,0	23,8	47,6	0,0	
Mediaani	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Kauden 2014 aikana kirjatut rasvaevälliset taimenet:

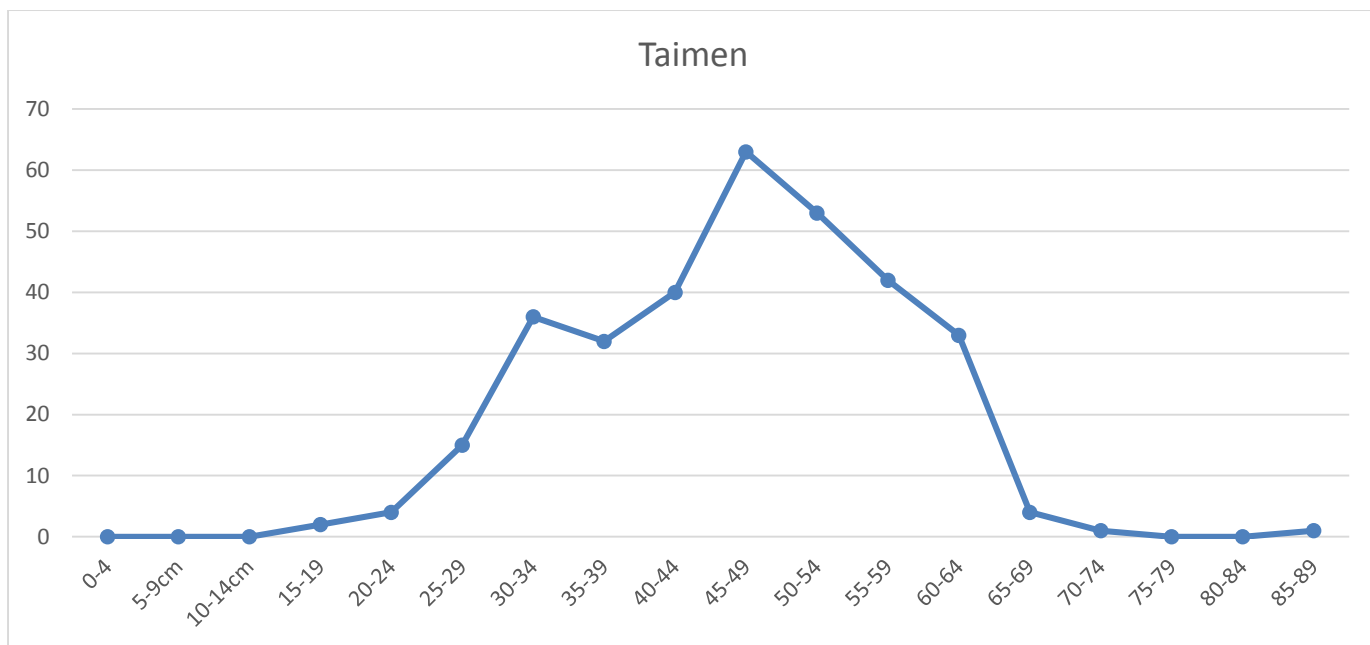
52,8	32	0	12	18	28	10	6	4	0	<u>32</u>
Keskimitta	evällinen	evätön	Yli 60	yli 50	yli 40cm	40-49	50-59	alle 40	Mahd.C&K	YHT:
54	100,0	0,0	37,5	56,3	87,5	31,3	18,8	12,5	0,0	
Mediaani	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Kauden 2013 aikana kirjatut rasvaevälliset taimenet:

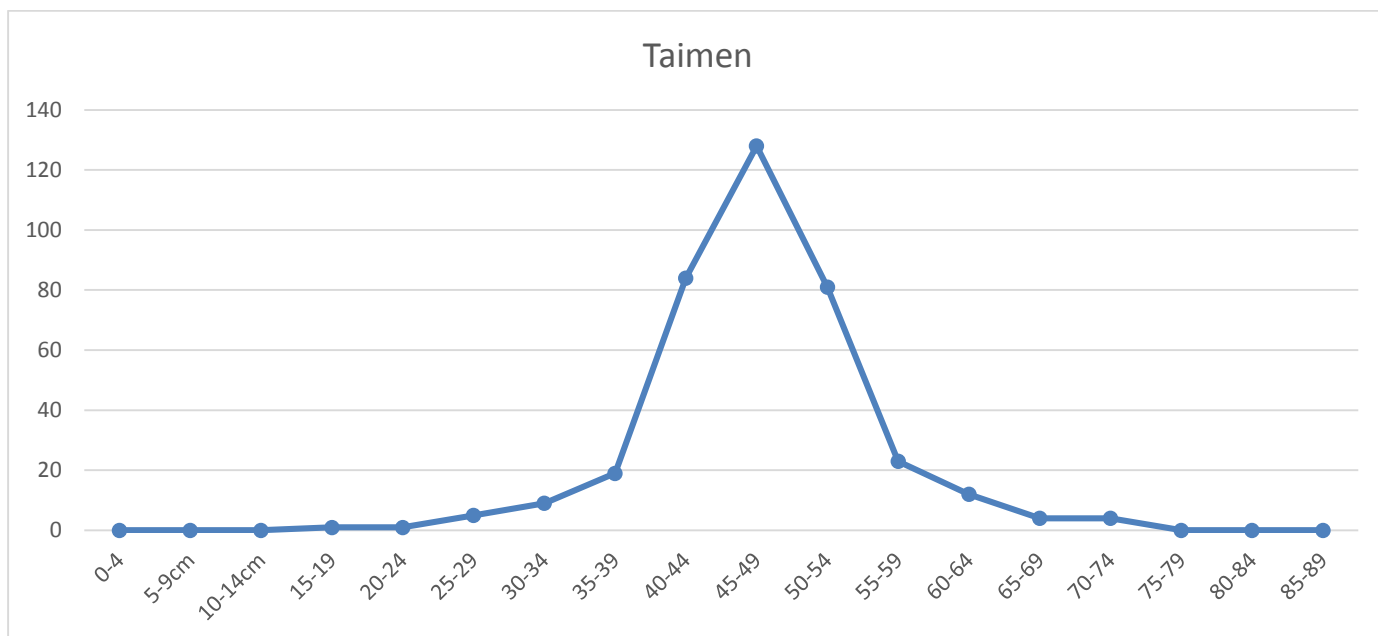
46,4	67	0	8	28	51	22	20	16	0	<u>67</u>
Keskimitta	evällinen	evätön	Yli 60	yli 50	yli 40cm	40-49	50-59	alle 40	Mahd.C&K	YHT:
47	100,0	0,0	11,9	41,8	76,1	32,8	29,9	23,9	0,0	
Mediaani	%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Seura rauhoitti eväleikkaamattoman taimenen vuonna 2012. Nyt on siis menossa neljäs vuosi täysrauhoitusta.

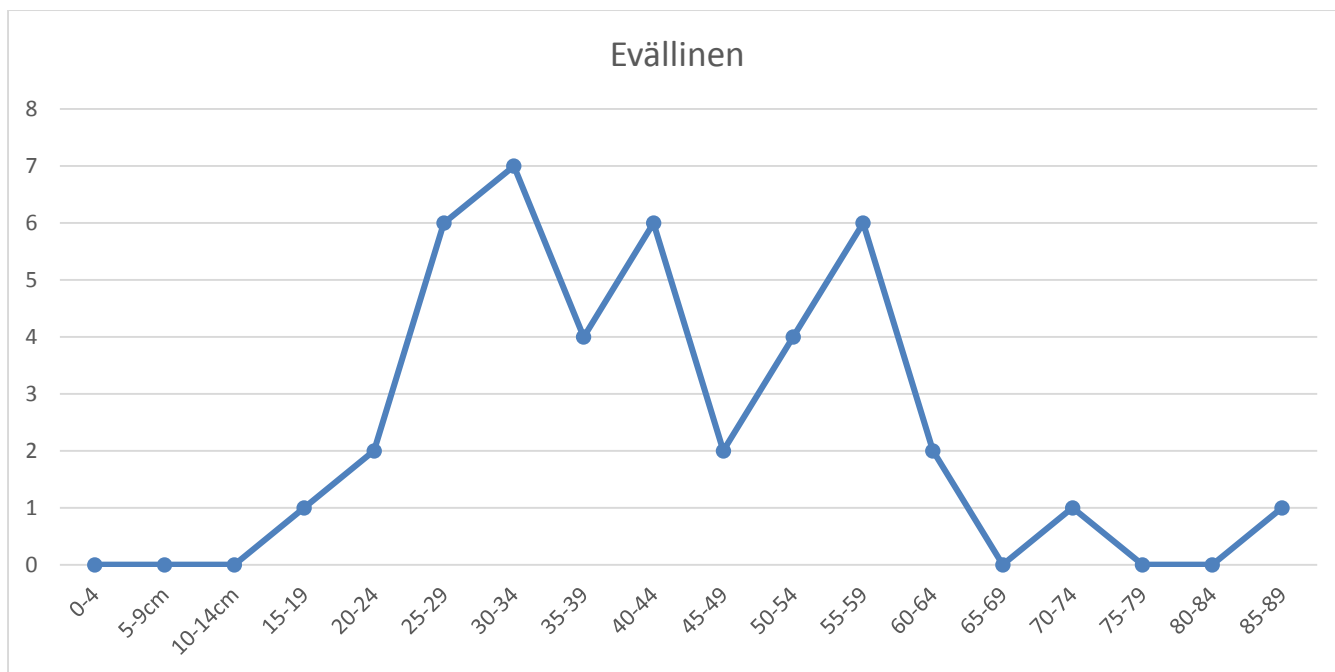
Kuva1; Kaikkien ilmoitettujen taimenten kokojakauma 5cm välein, vuosi 2015:

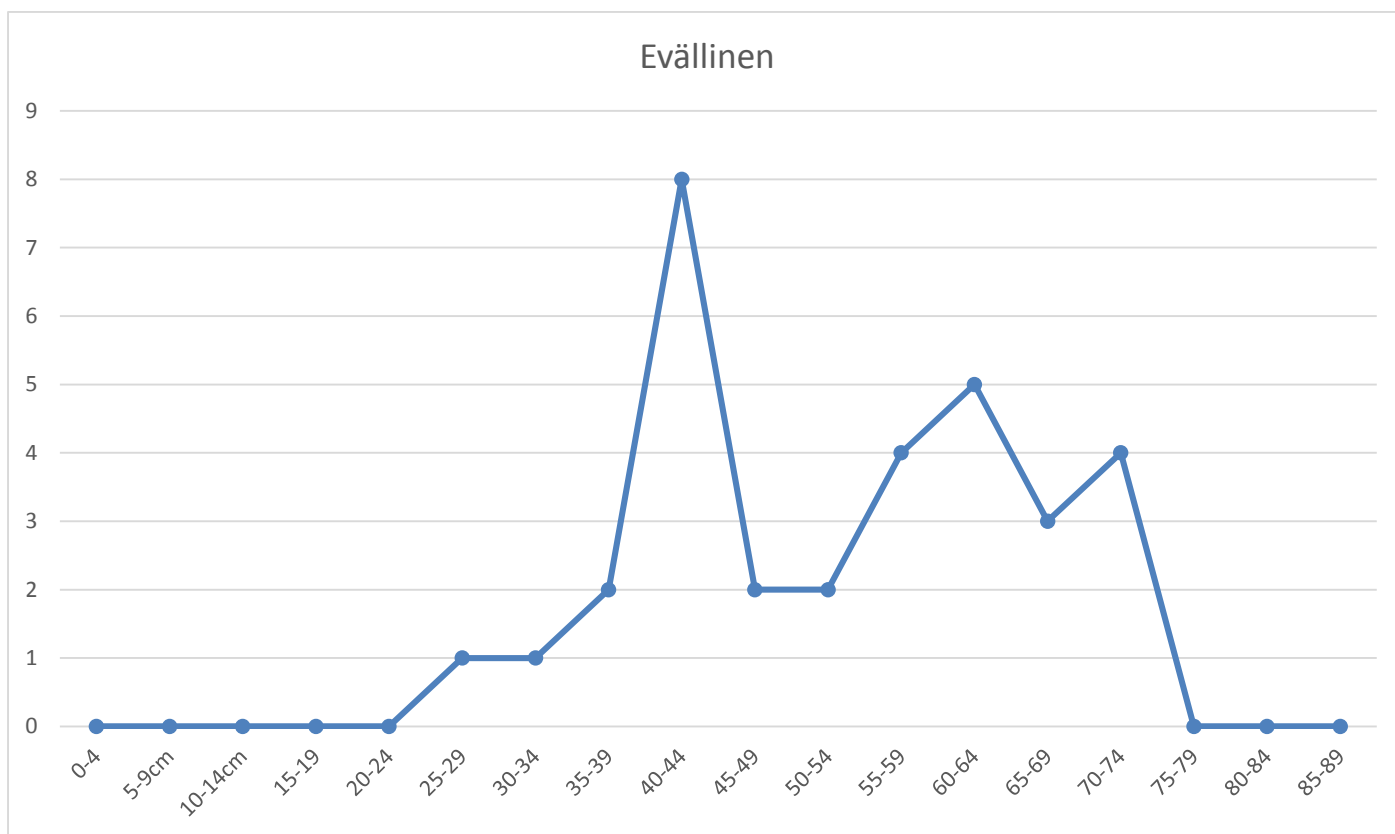
Kuva1; Kaikkien ilmoitettujen taimenten kokojakauma 5cm välein, vuosi 2014:

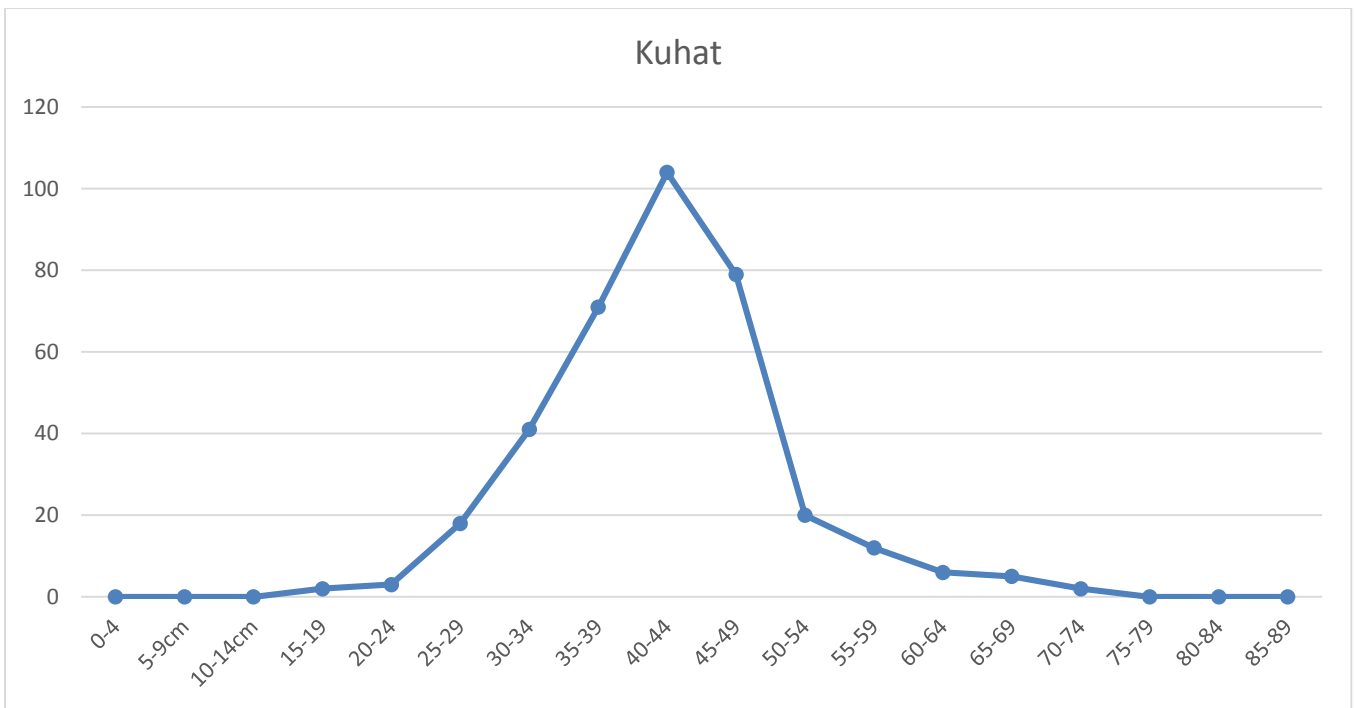
Kuva3; Ilmoitettujen leikkaamattomien kokojakauma 5cm välein, vuosi 2015:

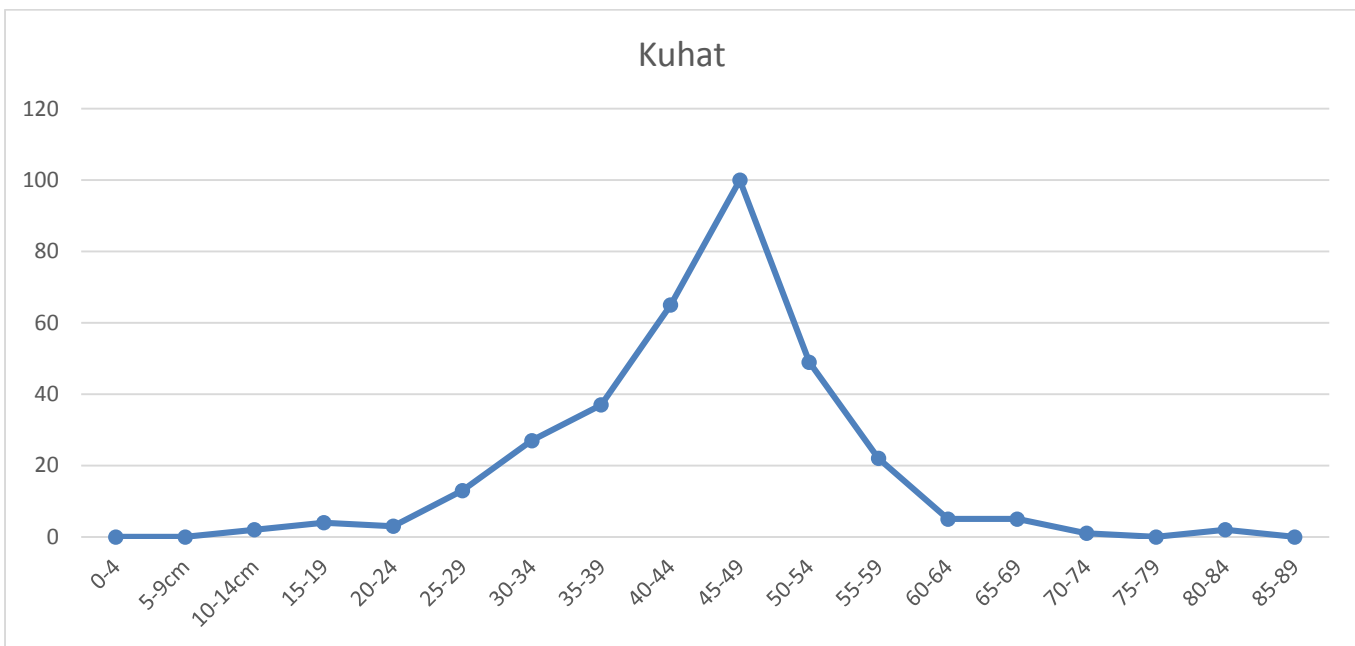
Kuva3; Ilmoitettujen leikkaamattomien kokojakauma 5cm välein, vuosi 2014:

Kuva5; Kuvaaja kuhan pituusjakaumasta, vuosi 2015:

Kuva5; Kuvaaja kuhan pituusjakaumasta, vuosi 2014:

Vaikkakin kuhakanta Vaajavirralla on nykypäivänä kohtalaisen vahva, on syytä muistaa että tilanne ei aina ole ollut sama. Kuhakannat ovat vahvistuneet pitkäaikaisten ja voimakkaiden tuki-istutusten ansiosta. Kuhan kalastus on yksi nopeimmin kasvavista kalastuksen osa-alueista eteläisessä Suomessa. Jos kuhakantoihin ei kiinnitetä huomiota nyt kun tilanne on kohtuullisen hyvä, on meillä taas lähitulevaisuudessa edessä tilanne jossa kanta ei voi näin hyvin kuin nyt.

Suurimpina muutoksina keskimitta laski vuodessa 3,5cm, ollen viime vuonna 41,5cm. Mediaanissa laskua 4cm, ollen vuonna 2015 41cm.

Yli 60cm kuhien osalta määrä oli 3,6% kaikista ilmoitetuista kuhista (2014, 3,9% ja 2013, 3,2%). Yli 50cm kuhissa kasvua oli reilusti ja kyseisen kokoluokan osuus oli 12,4% (2014, 25,1% ja 2013, 16,3%). Yli 40 cm ilmoitettiin saaduksi 62,8% (2014, 74,3% ja 2013, 60,5%). Tässä tulee vielä muistuttaa tuosta lähimenneisyyden 37cm alimitasta kuhalle, tämän seurannan valossa tuota alamittaa voidaan pitää kasvupotentiaaliin suhteutettuna järjettömänä. Vuonna 2014 alle 40cm kuhia saatiin 37,2% (2014, 25,7% ja 2013, 39,3%).

On mielenkiintoista seurata kuinka saalisjakauma tulee muuttumaan tulevan vuoden tilastoissa!

Yhteenveto merkinnöistä

294 merkintää, 689 ilmoitettua kalaa (taimen ja kuha). Kyseiset määrät ovat siis 42 kalastajan toimesta tapahtuneita saalimerkintöjä. Todellinen kalastajamäärä seuran vesialueella oli n. 350 kalastajaa. Ilmoitettu kalamäärä ei siis ole lähellekään koko totuus kalamääristä.

Vuoden 2015 yhteenveto:

Suurin ilmoitettu taimen oli 87cm, pienin 15cm, keskimitta oli 45,9cm ja +60cm taimenia ilmoitettiin saalisseurantaan 39kpl.

Suurin ilmoitettu kuha oli 74cm, pienin 18cm, keskimitta oli 41,5cm ja +60cm kuhia ilmoitettiin saalisseurantaan 13kpl.

Vuoden 2014 yhteenveto:

Suurin ilmoitettu taimen oli 74cm, pienin 18cm, keskimitta oli 47,2cm ja +60cm taimenia ilmoitettiin saalisseurantaan 20kpl.

Suurin ilmoitettu kuha oli 80cm, pienin 14cm, keskimitta oli 44,0cm ja +60cm kuhia ilmoitettiin saalisseurantaan 13kpl.

Vuoden 2013 yhteenveto:

Suurin ilmoitettu taimen oli 85cm, pienin 10cm, keskimitta oli 43,6cm ja +60cm taimenia ilmoitettiin saalisseurantaan 11kpl.

Suurin ilmoitettu kuha oli 76cm, pienin 15cm, keskimitta oli 41,5cm ja +60cm kuhia ilmoitettiin saalisseurantaan 11kpl.

Taimenten määrällinen edustus saalimerkinnöissä on hyvä ja nyt vaikuttaa siltä että laatu todellakin paranee vuosi-vuodelta! Evällisten taimenten osuus on tulevaisuudessa saatava kasvamaan. Lisäksi taimenten keskimitta on edelleen saatava kasvamaan.

Positiivista tilastoissa oli yli 60cm taimenten määrällinen kasvu! Nyt ihan kysymyksenä, kuinka monta kohdetta löytyy ruuhkasuomesta, jossa saatiin viime vuonna 39kpl +60cm taimenta? Tässä tapahtuu nopeaa kasvua myös lähitulevaisuudessa, koska nämä määrät eivät ole lähellekään sitä potentiaalia, jota Vaajanvirralla on tarjota nykyisessä muodossa.

Kauden 2015 välimitta eväleikatulla taimenella oli 60-65cm, rasvaevällinen taimen oli rauhoitettu. Samoilla pelisäännöillä mennään myös kaudella 2016.

Kuhan osalta välimittaa menneelle vuodelle 45-55cm väliin. Samalla mittavälillä mennään myös kausi 2016.

Harjuksen ja siian merkinnät on kirjattu, mutta niitä ei ole tarkoitus ainakaan tällä hetkellä aktiivisesti tilastoida.

Kauden 2016 merkinnät

Saaliskirjauksien määrä kasvoi hieman vuodesta 2014. Eiköhän paranneta se taas paremmalle tasolle vuonna 2016? Nyt lähteneissä seuraposteissa oli mukana myös paperinen seurantalomake. Sitä voi käyttää apulomakkeena, tai jos ei ole internettiä käytössä, niin seurannan voi palauttaa myös paperisena. Saalisseurannalla on oikeasti todella tärkeä merkitys kantojen kehittämisessä, myös koko Päijänteen taimenkannan osalta, joten toimitaan nyt tässä mallikkaasti tien näyttäjänä! Jos meillä olisi lakisääteinen saalisseuranta, niin kantojen muutoksiin olisi mahdollista reagoida nopealla aikavälillä, jolloin kalakantoja saataisiin kehitettyä nopeammin ja tehokkaammin.

Voin oikeasti ylpeänä kirjoittaa meidän saaneen seurana todistettavasti todella nopeita ja merkityksellisiä muutoksia aikaan vesialueellamme vaikuttavien kalakantojen tilassa! Kiitos siitä kuuluu kaikille seuralaisille, jotka ovat mahdollistaneet uusien toimintatapojen käyttöönoton ja olemme kaikki osaltamme olleet todistetusti kehittämässä Suomalaista kalastuskulttuuria! Mielenkiinnolla odotan millaisia kaloja vuosi 2016 tuo tullessaan!

Kiitos kaikille saalispäiväkirjaa täyttäneille! Muistakaa muutkin täydentää päiväkirjaa mahdollisimman tunnollisesti, jotta saamme tietoa vesialueen kalakantojen kehittämisessä! Viime vuoden seurantojen lupa-arvonta suoritetaan maaliskuun aikana, jonka jälkeen voittajat ilmoitetaan seuran kotisivuilla.

Myös kauden 2015 päätteeksi arvomme täyttäneiden kesken vuosilupia virralla ja päivalupia Liekkilammille. Jokainen yksittäinen saalispäiväkirjan merkintä on yksi arpa, joten ei muuta kuin täyttämään saalispäiväkirjaa!

Kireitä siimoja kaudelle 2016! Koukku ja Paukku